

СПРАВА «БЕЛЕЙ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF BELEY v. UKRAINE)

(заява № 34199/09)

Стислий виклад рішення від 20 червня 2019 року

27 травня 2008 року заявника було затримано працівниками міліції за підозрою у вчиненні вбивства. Згідно з твердженнями заявника, він зазнав жорстокого поводження працівників Волноваського районного відділу міліції (далі — відділ міліції) з метою отримання від нього зізнавальних показань. Боячись подальшого жорстокого поводження, заявник надав письмові показання щодо вбивства. Протокол затримання заявника було складено о 19 год. 52 хв. 28 травня 2008 року.

Заявник звернувся до прокуратури зі скаргою на стверджуване жорстоке поводження з ним у відділі міліції та незаконне тримання його під вартою з 27 до 28 травня 2008 року. Того ж дня було проведено судово-медичну експертизу, згідно з висновками якої тілесні ушкодження були заподіяні заявнику упродовж періоду, коли він незаконно тримався під вартою. Після проведення низки дослідчих перевірок прокурор неодноразово виносив постанови про відмову у порушенні кримінальної справи. Ці постанови скасовувались вищестоящим прокурором та Волноваським районним судом з огляду на недоліки дослідчої перевірки.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за підпунктом «с» пункту 1 статті 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод (далі — Конвенція), що тримання його під вартою у відділі міліції з приблизно 14 год. 00 хв. 27 травня до 28 травня 2008 року було не задокументованим, а тому незаконним, а також за статтями 3 та 13 Конвенції на катування у відділі міліції 27 травня 2008 року та непроведення органами влади розслідування у зв'язку з цим.

Розглянувши скарги заявника за пунктом 1 статті 5 Конвенції, Європейський суд вказав, що щонайменше з 19 год. 00 хв. 27 травня 2008 року заявника незадокументовано тримали під вартою у відділі міліції, а офіційно затримання оформили лише о 19 год. 52 хв. 28 травня 2008 року. Європейський суд наголосив, що невизнане тримання особи під вартою є абсолютним запереченням фундаментально важливих гарантій, закріплених статтею 5 Конвенції, а відсутність фіксації затримання є несуміс-

ною з вимогою щодо законності. Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 5 Конвенції.

Щодо скарг заявника за статтями 3 та 13 Конвенції Європейський суд вирішив за доцільне розглядати цю скаргу виключно за статтею 3 Конвенції. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Європейський суд дійшов висновку, що проведена національними органами влади перевірка тверджень заявника на жорстоке поводження виявилася не-ефективною, та зазначив, що було порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції.

Також Європейський суд зазначив, що низка тілесних ушкоджень, встановлених у висновках судово-медичної експертизи були заподіяні у період, упродовж якого заявник не задокументовано тримався під вартою, та дійшов висновку, що заявник отримав їх в результаті жорстокого поводження з ним працівниками міліції. Крім того, Європейський суд звернув увагу, що жорстоке поводження із заявником було навмисним та спрямованим на отримання від нього показань щодо злочину, у вчиненні якого він підозрювався. Європейський суд дійшов висновку, що відповідне жорстоке поводження у цілому та з урахуванням його мети і суворості становило катування у розумінні статті 3 Конвенції. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення матеріального аспекту статті 3 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Долучає* до суті зауваження Уряду щодо прийнятності скарги заявника на жорстоке поводження працівників міліції та відхиляє його після розгляду по суті;

2. *Оголошує* заяву прийнятною;

3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції;

4. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування твердження заявника про катування працівниками міліції;

5. *Постановляє*, що заявника було піддано катуванню, що порушило статтю 3 Конвенції;

6. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 25 000 (двадцять п'ять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

7. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»